

Afdækninger og inddækninger i husbygning.

Af civilingeniør Niels Steensen, M.Ing.F. og F.R.I.

Inden for dette lille, men meget betydningsfulde område af byggetekniken begås stadig ærgerlige og udgiftforvoldende fejltagelser til trods for de mange dyrekøbte erfaringer, der er gjort gennem tiderne.

Hver ny konstruktion og hvert nyt materiale har medført eller vil medføre nye problemer. Litteraturen om dette felt er meget sparsom, da desværre kun de færreste er interesserede i – udover på tomandshånd – at berette om betalte lærepenge.

Her gives løsninger på en del af de mest almindeligt forekommende problemer, uden at det dog skal påstås, at der ikke kan findes bedre eller billigere konstruktioner.

Problemerne:

Ved *afdækning* forstås beskyttelse mod ned-sivende fugt med deraf følgende frostsprængninger o. l. (f. eks. dæksten på murkam).

Ved *inddækning* forstås beskyttelse mod indtrængende fugt ved overgangen mellem to materialer eller flader (f. eks. betontag og brystværn).

Fugtens indtrængen i de forskellige materialer virker i det lange løb meget nedbrydende på disse.

Murværk frostsprænges i både sten og fuger, mørtelopløsninger „blomstrer“ ud, og fugten alene misfarver murværket.

Beton frostsprænges ligeledes, fugten opsuges ikke nævneværdigt, men løber gennem revner og sprækker.

Profiljern og *armeringsjern* angribes af rust (tæres) med påfølgende sprængninger af murværk eller beton.

Tagpap og *asfalt* blærer op i solen, når underlaget er fugtigt, hvorved lagets tæthed med tiden ødelægges.

Træværk bulner ud og tørrer ind (arbejder) med skiftende fugt, hvorved dets beskyttelseslag (maling) ødelægges.

Varme-kulde-bevægelserne er som regel store i af- og inddækninger, idet disse sidder yderligt i bygværket udsat for direkte sol og hård nattefrost. Herved løsnes de let fra underlaget, ligesom stødfuger eller tværgående samlinger udsættes for skiftende træk-tryk-påvirkninger, hvorved de revner eller ødelægges.

I. Afdækninger.

A. Afdækning af murværk:

1. Med tagsten.
2. Med klinkbrændte teglsten.
 - a. Klinkbrændte mursten.
 - b. Farvede klinker.
 - c. Fliser.
3. Med natursten.
4. Med puds.
5. Med betonstøbning.
 - a. Støbning på stedet.
 - b. Færdigstøbt beton.
6. Med metalplade.

B. Afdækning af beton.

1. Med tagsten, klinker o. l.
2. Med betonstøbning.
 - a. Støbning på stedet.
 - b. Færdigstøbt beton.
3. Med metalplade.

II. Inddækninger.

A. Inddækning mellem murværk og tage:

1. Ved vinkeltage uden udhæng over gavl.
 - a. Med tagsten.
 - b. Med skifer o. l.
2. Ved skrå eller flade tage af beton o. l.
 - a. Med tagpap.
 - b. Med asfalt.
 - c. Med zink-, kobberplade o. l.
 - d. Med betonpuds.
3. Ved skrå eller flade tage af træ.
 - a. Med tagpap.
 - b. Med zink-, kobberplade o. l.
4. Ved glastage.
 - a. Ved gavle.
 - b. Ved bagmure.

B. Inddækning mellem lodrette betonflader og tage:

1. Ved skrå eller flade tage af beton o. l.
 - a. Med tagpap.
 - b. Med asfalt.
 - c. Med betonpuds.
2. Ved glastage.
 - a. Ved gavle.
 - b. Ved bagmure.

C. Inddækning mellem lodrette træflader og tage:

- a. Med tagsten eller skifer.
- b. Med tagpap.
- c. Med zink-, kobberplade o. l.
- d. Af beton med asfalt.

III. Specielle forhold.

Shedtage.
Hulmure.
Træhuse.
Klimaforhold.
Kondensation.

I. Afdækninger.

Omfatter:

Dette afsnit omfatter afdækning af: *Indhegningsmure, brystværn, murkamme, sålbænke, frem-springende gesimsbånd (murlister), vinduesindramninger, skorstene og murede aftræk.*

A. Afdækning af murværk:

1. Med tagsten.

Fra gammel tid er tagsten anvendt som afdækning for havemure, murkamme og skorstene.

Da tagsten ikke er vandtætte, vil der altid — og særlig i begyndelsen, hvor porerne ikke er kittet til af snavs o. l. — trænge fugtighed ned i murværket under dem. Murværket må derfor på sådanne steder være godt udluftet og udført med frostfaste sten og mørtel.

Gule tagsten er de mindst tætte, hvorfor man ofte stryger dem med et tætningsmiddel (f. eks. vandglasopløsning) med fare for at frostheden nedsættes.

2. Med klinkbrændte teglsten.

a. Klinkbrændte mursten.

Klinkbrændte mursten i rulskifter har været meget anvendt som afdækning på havemure, trappe- og altanbrystninger, som fremspringende vinduesindramninger og sålbænke samt som gesimsbånd o. l.

Det virker smukt med samme materiale i murværk og afdækning, men resultaterne er ikke opmuntrende, da denne afdækningsform i reglen kræver hyppige reparationer. Ofte må man redde, hvad reddes kan med kobber- eller zinkafdækninger oven på rulskiftet.

b. Farvede klinker.

Farvede klinker på fladen anvendes på samme måde, men om muligt med dårligere resultat. Det er særlig stødfugerne mellem klinkerne, som ikke kan stå for frostsprængninger i revnerne fra varme-kulde-bevægelserne. Sct. Paulskirken i København er et afskrækkende eksempel på vanskelighederne ved at afdække med klinker i vort klima.

c. Fliser.

Både glaserede og uglaserede fliser anvendes i sydlige lande med held til dette brug, men de må frarådes i vort klima. Enkelte bygninger i København med sådanne afdækninger bekræfter dette.

3. Med natursten.

Tilhugne natursten anvendtes i ældre tid på samme måde som nu færdigstøbt beton. Idag anvendes de kun ved meget kostbart byggeri (monumentalbygninger) særlig som sålbænke, vinduesindramninger og gesims- og sokkelfrem-spring.

De bedst egnede er de vejrfaste stenarter som granit og skifer, medens sandsten og kalksten o. l. må frarådes.

4. Med puds.

Puds af kalkmørtel eller hydraulisk mørtel anvendtes meget i gamle dage særlig ved skorstene, sålbænke, gesimsfrem-spring o. l., men da det er en meget ringe afdækning, som ustandselig skal repareres, er det nu helt afløst af betonpuds eller betonstøbning.

5. Med betonstøbning.

a. Støbning på stedet.

Dette har været meget anvendt, men vanskelighederne ved at få en tilstrækkelig vandtæt og trækstærk beton udstøbt i så små og ofte højtliggende portioner har reduceret anvendelsen til fortrinsvis at gælde skorstene og aftræksrør af murværk. På fig. 1 er vist en typisk skorstensafdækning med underst to lag asfaltpap, derover fremspringende betonafdækning med jernindlæg og overfladen med fald indefter for at undgå sodstriber udvendig.

Desværre giver denne afdækningsmæssigt gode løsning ikke samtidig det bedste slip for røgafgangen, hvis piben står i „død“ luft. Dette kan opnås ved den på fig. 2 viste udformning.

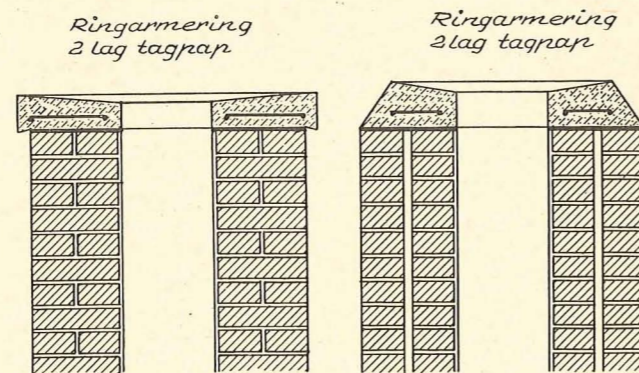

Fig. 1.

Skorstensafdækning med betonstøbning.

Fig. 2. Med bedre røgslip.

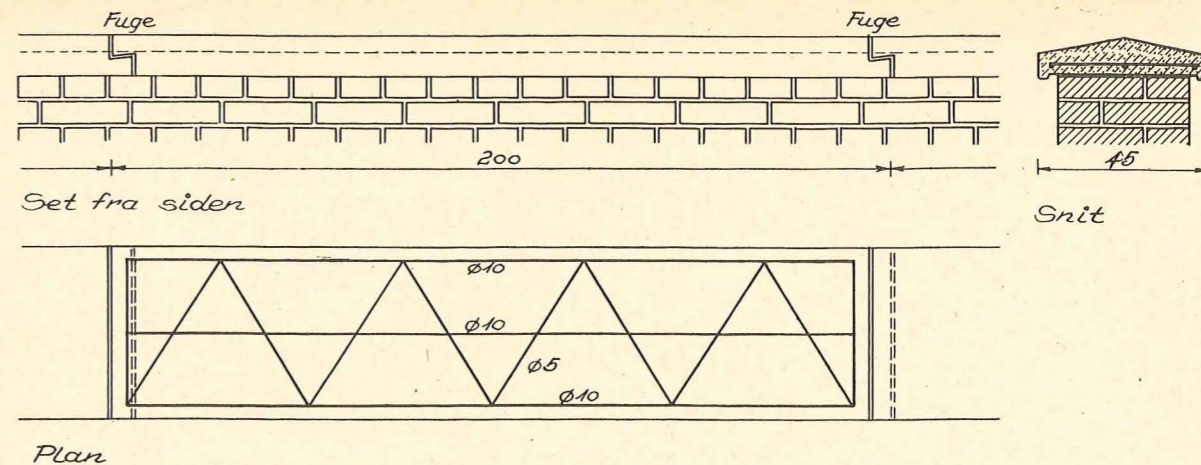

Fig. 3. Betonafdækningssten.

Sammenhængende betonafdækninger, f. eks. på murkamme, har den kedelige egenskab, at de skyder murværket ud ved hjørnerne. Når solen skinner på betonen, udvider denne sig og river murværket med på de steder, hvor der er mindst modstand, som ved hjørnerne. Når senere afkølingen indtræder, hindrer mørtelsmuld o. l. murværket i at følge med tilbage, således at processen ved hyppige gentagelser kan medføre revner af ubehagelig størrelse.

b. Færdigstøbt beton.

Dette anvendes nu mere og mere, særlig ved mure og murkamme. Også sålbænke og vinduesindramninger udføres på denne måde.

På fig. 3 er vist den almindelige gode udførelse af betonafdækningssten. De henlægges på et à to lag asfaltpap, der kun må stødes med godt overlæg, men aldrig må stødes under afdækningsfugerne. Afdækningsstenene har i stødene overgribende false, og udhængene har vandnæse i begge sider, uanset om oversiden har ensidigt eller tosidigt fald. I skel anvendes altid ensidigt fald indefter, ligeledes på flade tages brystværn. Hvor det kan lade sig gøre, bør drypsiden vendes mod øst eller nord, idet det meste regn kommer fra vest eller syd. Tosidigt fald anvendes kun på havemure o. l., hvor muren skal se ens ud fra begge sider, og hvor afdækningen ses så tæt på, at den høje side (ved ensidigt fald) ville virke for tyk og tung oven på muren. Ønsket om en „let“ afdækning medfører desværre ofte, at falsene må udelades, så stødfugerne er lodrette. Dette medfører grimme fugtpletter under hver fuge. På fig. 4 er vist en sådan fuge, hvor en kobber- eller zinkplade er indlagt for at føre fugten

uden for muren. Nogle betonvarefabrikanter leverer afdækningssten med særlige udsparringsfalse til metalskinner.

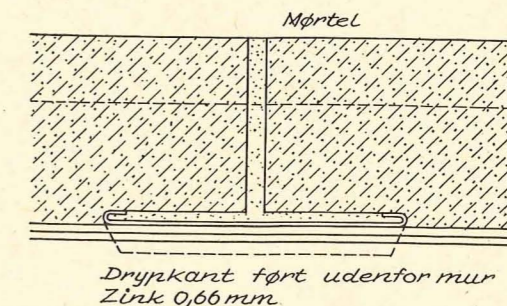

Fig. 4. Stødfuge mellem betonafdækningssten med indlagt metalplade.

For at sikre stødfugens tæthed, trods varmebevægelser i afdækningerne, udføres disse forneden med en mørtelsamling, hvorover der støbes plastisk asfalt, der atter afdækkes med en mørtelstribe foroven, fig. 5.

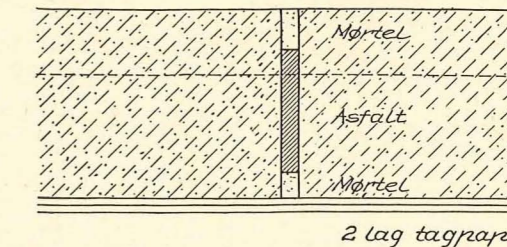

Fig. 5. Stødfuge mellem betonafdækningssten med plastisk asfalt og mørtel.

6. Med metalplade.

Plader af zink, kobber, bly, jern, aluminium og rustfrit stål.

Sålbænke under jern- og stålvinduer udføres ofte af jernplade enten malet, galvaniseret eller

metalliseret som sprosserne. Ved trævinduer bruges for det meste zink- eller kobberplade.

Ved naturstensklædte facader o. l. tilrådes det at afslutte sålbænkene umiddelbart i facadelinien. Derved undgås de striber, som ellers dannes af regndryppet fra udhængende sålbænke.

Til skorstensafdækninger egner metalplader sig i almindelighed ikke på grund af røgens tæring, men muligvis vil engang rustfast stålplade finde naturlig anvendelse her, når prisen fra det nuværende niveau er kommet tilstrækkeligt ned. I Sverige anvendes 2 mm blyplade, som vist på fig. 6, hvilket måske med fordel også kan anvendes her i landet.

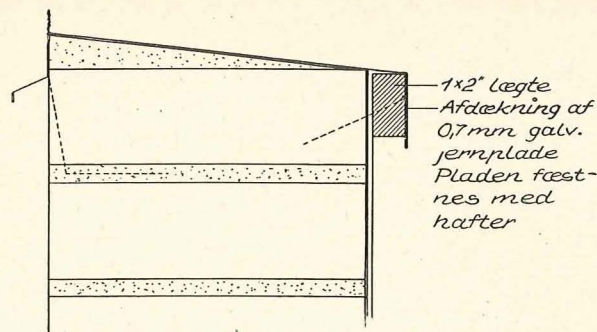

Fig. 8. Afdækning af murkam med metalplade.

B. Afdækning af beton:

1. Med tagsten, klinker o. l.

Tagsten, klinker o. l. egner sig ikke til afdækning af beton, idet denne ikke kan opsuge det gennemsivende vand. Tagstenene f. eks. vil fryse løse eller gå i stykker, da vandet standes af betonen.

2. Med betonstøbning.

a. Støbning på stedet.

Betonstøbning på stedet til afdækning af beton er meget anvendt, særlig ved armerede betonmure, hvor jernet kan føres op i afdækningen og herved binde denne og muren sammen under temperaturbevægelserne. Der kan dog let komme svindrevner nedefra op i afdækningerne. Man ser ofte disse revner repareret med asfaltopløsning eller blød asfalt. Bedre er asfaltpapstrimler klæbet over revnerne.

b. Færdigstøbt beton.

Færdigstøbt beton er billigere i forarbejdet end støbning på stedet både til murafdækning og til sålbænke. Samlingerne må dog gøres lige så tætte som ved murværk.

3. Med metalplade.

Afdækning på beton-sålbænke, -murkamme o. l. med metalplade udføres som angivet under murværk.

II. Inddækninger.

A. Inddækning mellem murværk og tage:

1. Ved vinkeltage uden udhæng over gavl.

a. Med tagsten.

Ved gavlene anvendes ofte vindskeder af træ til inddækning af overgangen mellem mur og tagsten. Vindskeder er meget vanske-

lige at vedligeholde, idet de kræver ustandselig tjæring eller maling, særlig af dækbrættet. En praktisk løsning kan opnås ved at beklæde trævindskeden med zink el. l. En væsentlig bedre løsning er dobbeltfalsede tagsten, hvorved gavlmurene kan afdækkes ens i begge gavle uden træværk som regneskyttelse (se fig. 9).

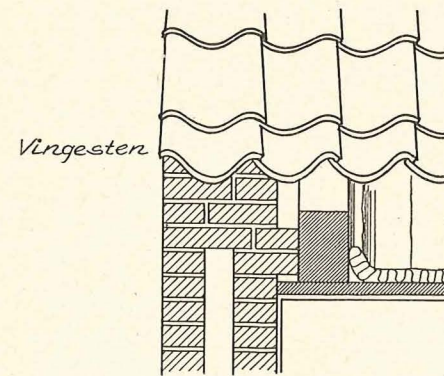

Fig. 9. Gavl inddækket med dobbeltfalsede tagsten.

Ved skorstene udføres inddækningen, når skorstenen går gennem tagryggen, oftest ved udkræning af murværket udover tagstenene. Men da man nu så vidt muligt undgår skrå trækning af skorstenen i tagrummet, forekommer det almindeligst, at skorstenspipen står i selve tagfaldet. Dette medfører, at den opadvendende side skal inddækkes på særlig måde. Erfaringerne har lært, at der også bør ind-

dækkes på pipens andre sider. På fig. 10 er vist en svensk standardudførelse i 0,71 mm galv. jernplade.

b. Med skifer o. l.

Skifer, bølgeeternit, pandeplader og bølgeblik afsluttes som regel med vindskeder af zinkplade el. l.

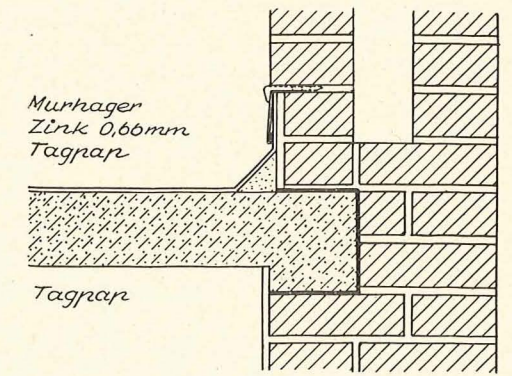
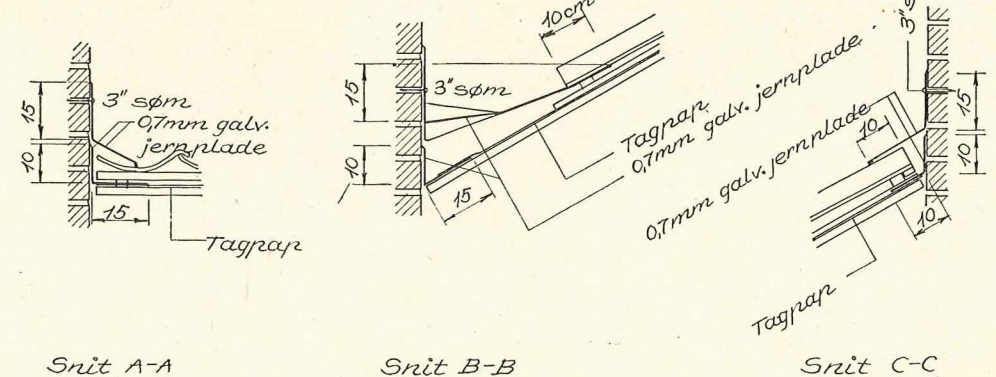
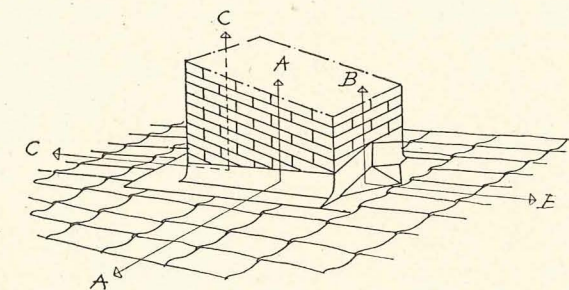

Fig. 11. Inddækning med zinkinds kud mellem mur og betontag med pap.

2. Ved skrå eller flade tage af beton o. l.

a. Med tagpap.

Der tilsluttes med zinkinds kud som vist på fig. 11. Det er vigtigt, at tagpappens opføring under zinken ikke sker med et skarpt knæk, men deles i to svage, f. eks. ved en trekantliste af træ eller beton. Zinken fastholdes i den udkradsede fugen af murhager. Fugen

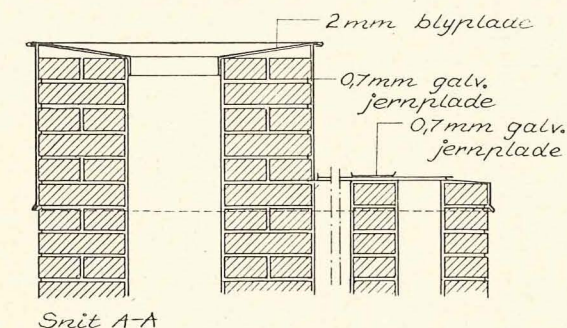

Snit A-A

Snit B-B

Snit C-C

Fig. 10. Inddækninger mellem skorsten og tegltag som de almindeligt udføres i Sverige.

Snit A-A

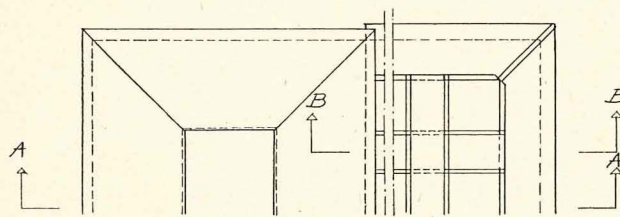

Fig. 6. Skorstensafdækning med blyplade, som den almindeligt udføres i Sverige.

Gesimslister og murkamme afdækkes med zink eller kobber, se fig. 7 og 8.

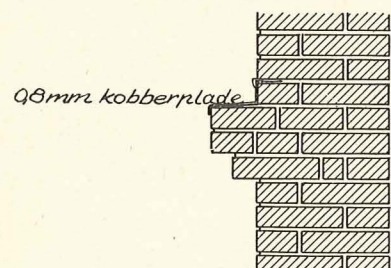

Fig. 7. Afdækning af gesimsliste med metalplade.

fyldes med fugemørtel. Har taget fald langs med muren, må indskudene aftrappes med overlæg med passende mellemrum. Zinkens lodrette flade må ikke stikke frem foran murfladen, helst må den holdes lidt tilbage. Ved fuget mur må stenene under indskudet afhugges et par centimeter og derefter glattes med mørtel til klæbning af tagpappen.

b. Med asfalt.

Asfalten føres med hulkehl lidt ind i og op ad muren, og der afsluttes med zinkindskud ved tage o. l. steder, hvor sneen ikke bliver fjernet. Ved overdækkede gårde nøjes man med en hulkehl og sokkel så høj som muligt, men samtidig lægges der blyplade under asfalten et stykke ud og godt op i muren (se fig. 12). Det bedste er dog at støbe en asfaltrille et stykke op i muren som vist på fig. 13, men så bliver det faktisk som ved inddækning mellem beton og fladt tag (se afsnit II B, stk. 1).

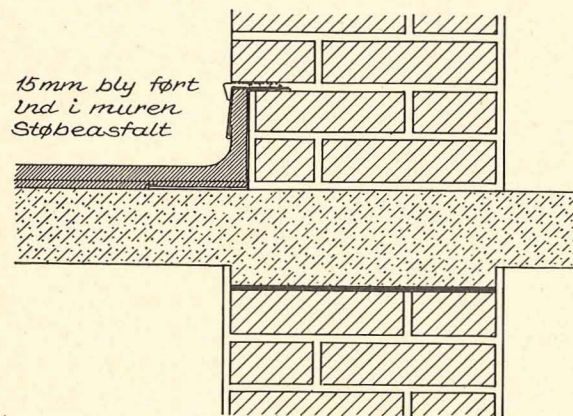

Fig. 12. Inddækning med zinkindskud og blyplade mellem mur og betontag med asfalt.

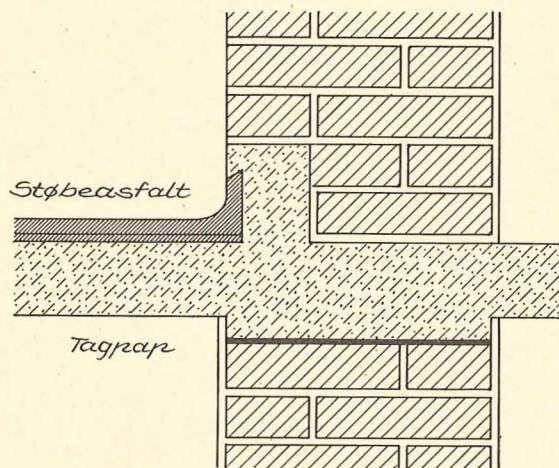

Fig. 13. Inddækning med støbt rille til asfalthulkehl mellem mur og betontag med asfalt.

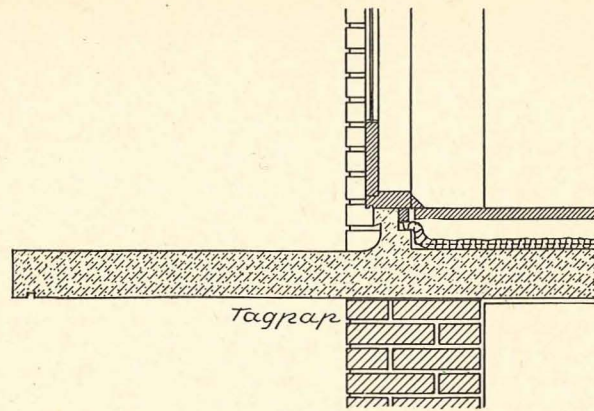

Fig. 14. Altanplade med forhøjelse til dørtærskel.

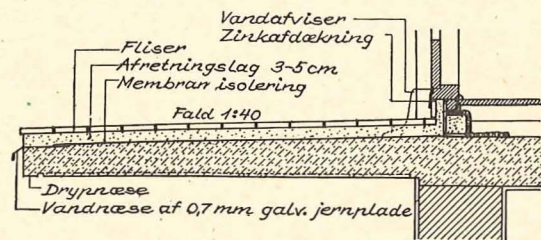

Fig. 15. Altanplade, isoleret mod fugtgennemtrængning.

c. Med zink-, kobberplade o. l.

Pladerne føres til passende højde (d. v. s. snelags tykkelse) op ad muren og ind i fugerille som ved zinkindskud. Her behøver man ikke trekantliste ved overgangen.

d. Med betonpuds eller bedre betonoverfladen afrevet i støbningen.

Fladen må afsluttes med en betonstøbning i murværket ført op til snelags tykkelse og svarer således til det under afsnit II B, stk. 1 angivne.

Ved altaner bestemmer dørtærsklens højde over altanpladens overside nærmest muren betonkantens højde. På fig. 14 er vist en løsning af dette problem, men det skal her påpeges, at arkitekten ved facadeudformning etc. i tide bør søge at holde altanpladen så lavt som muligt i forhold til gulvets overkant indenfor i værelset. Der er ofte syndet herimod med triste følger.

Altanplader af beton gennemtrænges efterhånden af fugt, hvis man ikke foretager særlige isolerende foranstaltninger. I det på fig. 15 viste eksempel er pladen øverst belagt med prima, frostfri klinker i cementmørtel med fald på 1:40. Herunder kommer et isoleringslag, der kan bestå af 2 lag pap med 3 strygninger med varm asfalt (membranisolering: asfalt, pap,

asfalt, pap, asfalt). Endnu bedre er et 15 mm tykt lag støbeasfalt.

Ved altanpladens tilslutning til muren bør der — navnlig ved pudset mur — opsættes vandudleder, som vist på fig. 16, da der ellers vil komme grimme fugtpletter.

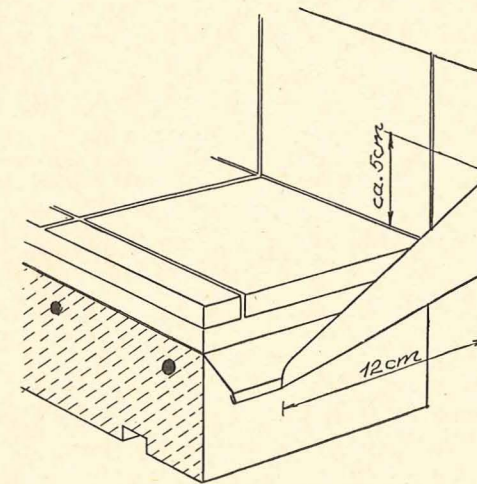

Fig. 16. Vandudleder ved altanplades tilslutning til mur.

Afdækningssten må føres ind i tilstødende murværk (fig. 17), idet der støbes en afdækningssten på stedet ført 8-12 cm ind i muren og et skifte højere oppe end overkanten af afdækningsstenen.

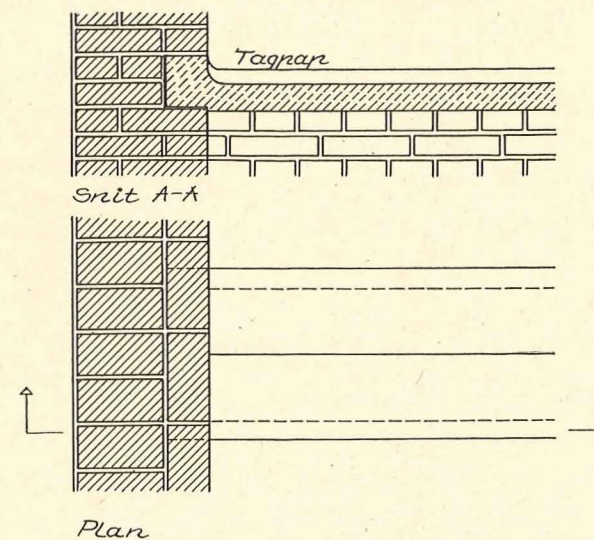

Fig. 17. Afdækningssten, ført 1/2 sten ind i tilstødende mur.

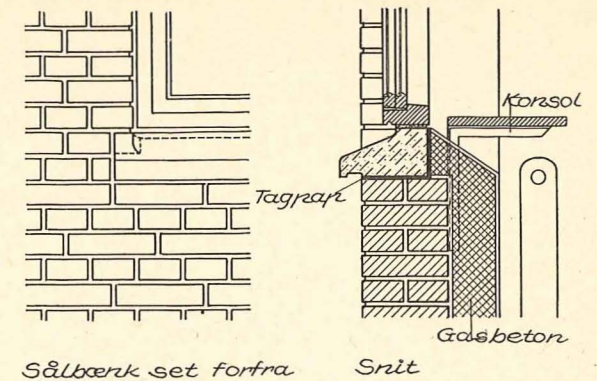

Fig. 18. Betonsålbænk, ført et stykke ind i muren.

3. Ved skrå eller flade tage af træ.

a. Med tagpap.

Der tilsluttes med zinkindskud som vist på fig. 19. Her skal trekantlisten sidde på trætaget frit af muren. Tagpappen må ikke fastgøres til muren, men skal kunne bevæge sig sammen med træværket ved skiftende fugtighed og temperatur. Zinkindskudet fæstes som ellers til muren og danner den overgribende fals, hvorunder den opbøjede tagpap kan glide op og ned sammen med tagfladen. Evt. anbringes et bræt til at støtte tagpappen på indersiden.

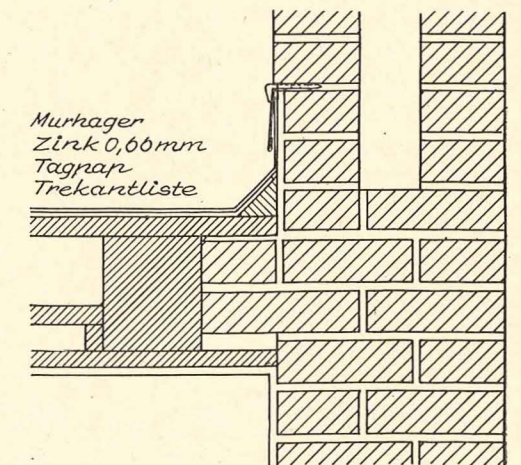

Fig. 19. Inddækning med zinkindskud mellem mur og trætag med tagpap.

b. Med zink-, kobberplade o. l.

Der inddækkes på lignende måde som ovenfor, idet indskudspladen og tagpladen ikke må forbindes, men skal kunne arbejde uafhængigt af hinanden. Indskudspladen bør være af samme materiale som taget.

4. Ved glastage.

a. Ved gavle.

Der lægges en almindelig sprosse i kanten af eller over muren, og mod gavlen indsættes i sprossen i stedet for glas en zink- eller blyplade, som føres ud over og lidt ned ad den udvendige murflade, ligesom ved vindskeder af zink o. l.

b. Ved bagmure.

Glastage med eensidigt fald inddækkes med blyplade lagt på glas og sprosser og ført op ad muren og afdækket med zinkinds kud.

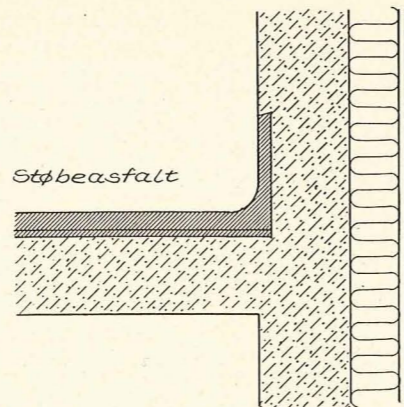

Fig. 21. Inddækning med støbt rille til asfalt mellem betonmur og betontag med asfalt.

B. Inddækning mellem lodrette betonflader og tage:

1. Ved skrå eller flade tage af beton o. l.

a. Med tagpap.

Inddækningen udføres bedst med den på fig. 20 viste rille til tagpappen. Til at fastholde pappen på det lodrette stykke indstøbes den viste imprægnerede træliste med svalehaleformet tværsnit. For at undgå skarpe papknæk udjævnes overgangen mellem tag og betonmur med den viste trekantliste.

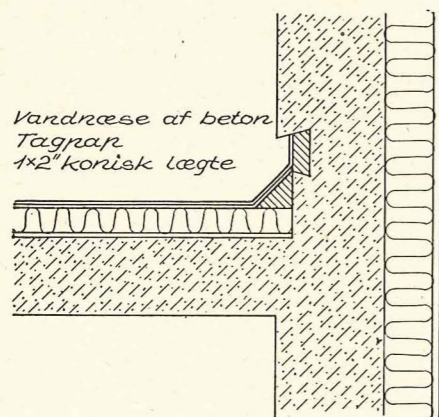

Fig. 20. Inddækning med støbt rille til tagpap mellem betonmur og betontag med tagpap.

Inden betonen støbes, må man sørge for, at de lister, som danner form for rillens næse, er så gennemvædede, at de ikke under udstøbningen og afhærdningen bulner ud og river næsen løs. Man kan yderligere sikre næsens styrke ved at indlægge et langsgående armeringsjern, som fastholdes ved bindetråd til en zig-zag-bøjle af 4-5 mm rundjern.

b. Med asfalt.

Der inddækkes på lignende måde med en rille til asfalten som vist på fig. 21. Desværre

kan man kun udføre asfalthulkehlen med en ret begrænset højde, da den ellers i tidens løb „falder fra“ foroven under betonnæsen. Man kan normalt ikke komme op på almindelig kraftigt snelags tykkelse (15-20 cm).

Forsøg med at „armere“ overgangen fra næsen til asfalten med indstøbt strækmetal el. l., hvor halvdelen skulle „indstøbes“ i asfalten og holde den på plads, har desværre ikke givet det ønskede resultat. Almindelig asfalt er over længere tidsrum at betragte som en sejgtflydende vædske, der synker ned i hulkehlen og lader selv lettere genstande synke ned i sig. Med special-asfalt og vandrette, svalehaleformede udspæringer i den lodrette betonflade kan man nu opnå indtil 150 cm høje, lodrette asfaltbeklædninger — men de er dyre.

c. Med betonpuds o. l.

Der inddækkes på lignende måde som ovenfor under asfalt.

Altaners tilslutning udføres som foran omtalt under murværk II A, stk. d.

2. Ved glastage.

a. Ved gavle, som ved II A, stk. 4 a.

b. Ved bagmure, som ved II A, stk. 4 b.

C. Inddækninger mellem lodrette træflader og tage:

a. Med tagsten eller skifer.

Kvistflunker inddækkes med zink eller bly ud over tagstenene, ofte dækkes dog hele flunken med zink for at undgå malerarbejde på det vanskeligt tilgængelige træværk.

III. Specielle forhold.

Shedtage.

Der skal ved shedtage inddækkes op under ovenlysglasset og til den anden side op under tagdækningen. Disse inddækninger varierer med skotrendens beklædning (zink, tagpap) på isoleringen (brædder oven på træbeton, korkplader, letbeton m. v.) og tagdækningen (tagpap, eternit, tagsten, skifer). Men vigtigt er under alle forhold følgende:

Skotrendens beklædning skal føres op under glasset til den ene side og lige så højt op — målt lodret, ikke skråt — til den anden side mod tagbeklædningen, således at en evt. opstuvning af vand i renden bemærkes ved, at det løber ind gennem vinduerne, inden det trænger ind ved tagdækningen.

Skotrendens ender skal have åbninger (spygatter), hvis underkant skal ligge væsentligt lavere end ovenlysglassets underkant, d. v. s. rendebeklædningens overkant, således at en tilstopning af tagnedløbene ikke medfører vandindtrængen gennem ovenlysene. Se iøvrigt fig. 23.

Hulmure.

Ved 30 cm hulmure, hvor den ydre halve stens mur let gennemtrænges af slagregn, bør man indlægge tjærepap el. l. som vist på fig. 24 til at føre vand i hulrummet ud gennem huller i studs-fugerne i den ydre skalmur.

Træhuse.

Ved træhuse bør man holde betonfundamenter tilbage for både beklædning og fodrem,

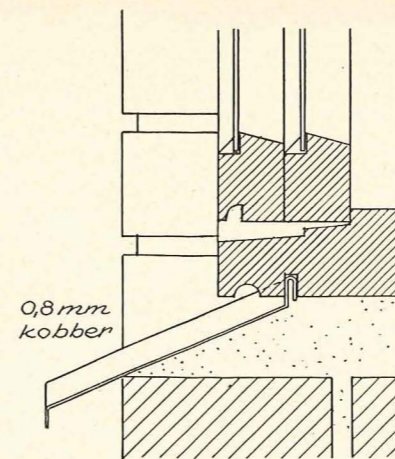

Fig. 22. Metalsålbænk ved trævindue.

b. Med tagpap.

Pappen føres op under træbeklædningen — helst inden denne påsømmes — og fæstes til beklædningens rem eller revle.

c. Med zink-, kobberplade o. l.

Udføres på tilsvarende måde som ovenfor anført med tagpap.

Vinduer af træ giver ved sålbænken de samme problemer som trævægge. Kviste — særlig de lidt tilbagetrukne — forårsager ofte utætheder mellem zinkbeklædningen foran vinduet og dets underkarm. Zinken føres ind under og op bagved — eller bedre: op i en rille i karmen som vist på fig. 22.

d. Af beton med asfalt.

Beton og asfalt føres på lignende måde op inde bag træbeklædningen.

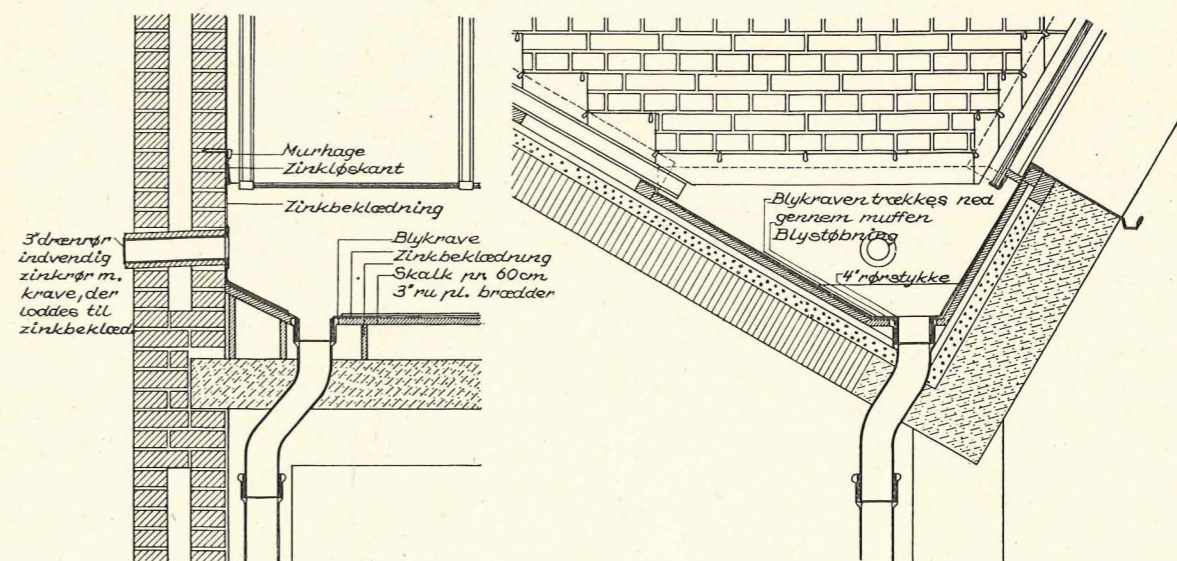

Fig. 23. Skotrende ved shedtag med ovenlys.

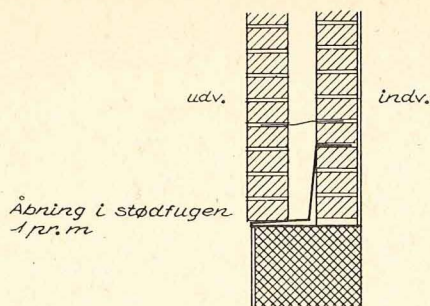

Fig. 24. Indlæg af tjærepap i hulmur. Betonfundamentet indtrukket fra facadelinjen for at undgå revnedannelse ved pappens sammentrykning.

således at man undgår den vandhylde, som den almindeligvis udførte fremspringende sokkel giver, og som let får remmen til at rådne. Se fig. 25.

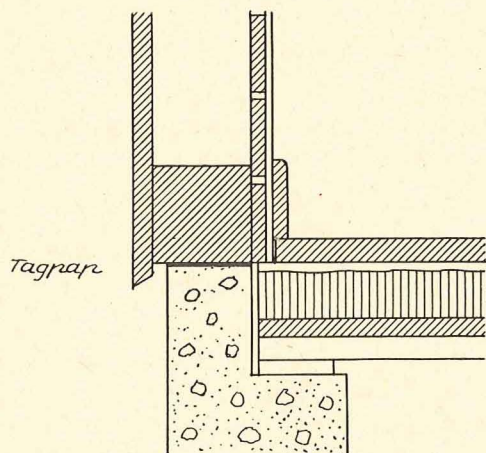

Fig. 25. Betonfundament ved træhus tilbagetrukket fra facadelinjen, så regnvand løber af.

Klimaforhold.

På steder, hvor det kan storme voldsomt, som f. eks. på Jyllands vestkyst, må af- og inddæk-

ninger udføres endnu mere omhyggeligt, og de sidste føres højere op end ellers, idet regnvandet kan piskes opad og trænge ind på uventede steder.

Kondensation.

Løvrigt må man være klar over, at fugtighed også kan komme indefra ved kondensation af vanddampe.

Da zinkplade o. l., som anvendes ved mange af- og inddækninger, er en god varmeleder, vil man ofte i køligt vejr kunne se dugdråber på indersiden af en „utæt“ inddækning, når man tager den op for at finde skavanken.

Ved lokaler med kunstig befugtning (air-conditioning) kan man blive stillet over for kravet om gode af- og inddækninger mod ydre fugt, som ikke må være damptætte, men som tværtimod skal kunne tillade dampvandring udefter.

I en så fugtig periode som 1950-51 har det ved nybygninger været meget vanskeligt at få uddrevet byggefugten, idet den har kondenseret på undersiden af tagbeklædning og indersiden af uopvarmede mure. Derved har det tit været svært at afgøre, om fugten i husene også skyldtes utilstrækkelige af- og inddækninger. Ved ældre bygninger har mange af- og inddækninger, som tidligere ikke gav anledning til klage, i den fugtige periode vist sig at være ude af stand til at holde huset tørt.

Konklusion:

Ved nybygninger bør man anvende så gode af- og inddækninger, at selv en langvarig regnperiode ikke formår at påvirke husets fugtindhold i konstruktionerne.

Niels Steensen.